

To je moj svēt, ako pa vam večimu delu Sloven-
cov ni všeč, naj pa pri starim ostane. *) Poženčan.

Kakó madžarsko brati?

Kér zdaj toliko madžarskih (magyarskih) imén po
časopisih beremo, bo morebiti komú vstreženo, ako raz-
ložimo, kakó so take iména izgovarjati. Izgovarjaj tedaj:

á	dolgo dolgo, kakor, postavim, . . .	aa
ó	" " " " . . .	oo
ú	" " " " . . .	uu
é	zlo po našim	é
ő	zlo zategnjeno kakor na priliko nemški öh	öh
ű	" " " " " " " " " " " "	üh
ö	kratko, kakor nemški	ö
ü	" " " "	ü
tz	} kakor naš	c
cz		
cs	} " "	č
ts		
s	" "	š
sz	" "	s
z	" "	z
zs	" "	ž
ly	" "	lj
ny	" "	nj

Nar težji je glas *gy* izgovoriti, ne vém, če bo
moč dopovedati, ali ne. Bom poskusil: „Vpri jezik s
koncam v spodnje zobé, po tem pritiski položico ali
ravnino jezika na nebó in zgornje zobé, in skušaj glas
dj takó voljno izgovoriti, de se od *d* nič ne sliši; ali
pa glas *gj* takó, de se bližej konca jezika z jezikam
nébesa zadéneš, kakor pri izrekovanji našiga *g*. Ako
ti to po sreči izide, si magyarski *gy* izrékel.“ V po-
skušnjo: *Vagyok* sim, *Magyar Oger* (Madžar), *gyer-
mek* otrok, *gyogyitni* zdraviti. Nekoliko terši kot *gy*
z ravno tistim orodjem se izrékva *ty*, postavim: *tyuk*
puta, *kótyavetye* vnaajemstvo. — *Gy, ny, ly, ty* so
le po *en* zlog, ne po *dva*, postavim: *nagy* velik (ne
nagi ampak le *en* zlog.)

Magyari imajo veliko *slovénsk*ih besedi, postavim:
bab bob, — *barazda* brazda, — *gerlitze* gerlica, —
galamb golob (columba), — *gerézd* grozd, — *gereblye*
grablje, — *gereben* greben, — *szereda* sréda, —
tsötértök četertik, — *péntek* pétik i. t. d.

Poleg tega, de so magyarske besede pa zlo ökö-
kaste, gerčaste, ali drugači prešérne, je pa tudi res-
nica, de ima ta jezik marsiktere prednosti, kterih bi se
noben omikan jezik ne sramoval. Pa je že dosti tiga:
Ezekbe nem avatom több magamat (se ne mešam več
v to). Ištennek ajánlom az úrat (Bog vas obvari.) To-
liko madžarsko znati, je že dosti za Slovenca. J.

Pohvala in priporočenje

umetniga podobarja, malarja in zlatarja v
Poljanah na Gorenškem.

Že večkrat so nam „Novice“ kakiga umetniga
rokodelca pohvalile in povédale, kar je on dobriga, lepiga
in koristniga v občinski prid napravil. Ravno zató sim
si tudi jez namenil danes tudi našiga domačiga umet-
nika zastran njegovih izdelkov priporočiti, ki so goto-
vo, akoravno iz rok samouka pridejo, hvale in pripo-
ročjenja vredni, in ki zaslužijo razglašeni biti.

Naš umetnik se kliče Štefan Šubie, posestnik v
Poljanah nad Škofjo Loko, kteri se že več lét s podo-
barstvom, malarijo in zlatarijo pečá. Izdelal je že mar-

sikteri oltar s podobami vred, prižnico i. t. d. v zado-
voljnost farmanov; tode venec vsih njegovih izdelkov je
pa velki oltar, ki ga je v domači farni cerkvi ravno
pred štirnajstimi dnevi takó lično dokončal, de se more
reči, de „delo mojstra hvali“, kteriga v resnici smo
vsi práv veselili, in po pravici zamoremo reči, de se po
deželi malo takó krasno okinčanih in lično izdelanih
oltarjev narajma; visok je še čez devet sežnjev in po
primeri tudi širok. Zgornji del oltarja podpera šest ste-
brov rimskiga reda, med kterimi štiri krasne podobe
stojé. Posebno pa vé on marmoru tako barvo in podobo
dati, de zamore vsaki misliti, de je ponatorn. On pa ne
izdeluje samo novih oltarjev, prižnic i. t. d., ampak tudi
poškodvane popravlja, premala in prezlati. Kdor se
resnice tega še bolj prepričati želi, naj pride v Po-
ljane novi oltar gledat, bo vidil, de nismo mojstra dela
prehvalili.

Tudi cena njegovih izdelkov ni prehuda, in njegovo
zaderžanje je prijazno in vse hvale vredno. Zató ga
pa tudi vsim duhovnim gospodam, cerkvenim starašinam
in vsim tistim, ki njegovih izdelkov potrebujejo, pripo-
ročim, in sim jim porok, de bodo gotovo tudi sami mojo
hvalo poterdili.

V Poljanah 17. dan veliciga serpana 1849. N. D.

Napoved novih lepopisnih bukev.

Naš lepopisatelj in učitelj lepopisa v c. k. nor-
malni šoli v Terstu Jovan Levce je na svojim polji
sad iskreniga truda in umljivosti sozoral, ki bo vsakimu
voditelju detinstva močno dopadel; posebno kér to delice
v čednim slovenskim jeziku zdobljeno še tudi Nemce
prekosí, ino nam novo dozdej neznano pot k lepopisu
odpre in pokaže. Jovan Levce je namreč v svoji dol-
golétni skušnji zapazil, de za lepopis, če hočemo,
de bi ga otroci iz šole v življenje seboj vzeli, je
nar perva pogodba ta: de se otroška roka kmalo
od začetka k naglopisu izuri, in narpoprej per-
vadi v urnimu teku, in lahki gibljivosti čerkne podobe
narejati, ter leté tako si persvojiti, de se jih znebiti,
in pokvariti tako lahko več ne more.

Celi izdelik bo kej dve poli obsegel od načinstva
v lepopisu in od zaderžanja učitelja pri poduku, in tri-
deset izglednih listov ali primerov. Letih nekteri vízajo
učitelja pri urjenju in vajeju roke k naglopisu: drugi
pa služijo k pervajeju slov ali čerknih podob, ktere
on práv razumljivo in zapopadljivo iz temeljnih perviških
čert izobraževati in zlagati uči. V ta namen služi dični
list, na kterim se izgledno pokaže, kako se vse čerke
iz svojih pervinskih čert od stopnje do stopnje po malim
razvijejo in izobražijo.

Perdjan je tudi rimski pis v svojih prostih in
okinčanih podobah — potem gotiški z lepimi in do-
padljivimi kinči, in posebnimi številnicami; zadnjič pa še
serbski, to je Kirilica po Vuku Štef. Karadžiču. Ta slednji
priložik bo, mislim, pričijoče delo posebno
priporočil. Zakaj, kdo ne želi, de bi v kratkim vsak
izobražen Sloven oba glavitna pisa svojiga jezika, nam-
reč sedanjiga latinskiga in Kirilico ravno tako
gladko in lično pisati znal, kakor beremo in pišemo
skorej vsi latinskiga in nemškiga! *)

Še na pogled bodo bukvice take, de bodo gotovo vsa-
kimu všeč, okinčane; krasni naslov se sviti v pomen-
ljivih slovenskih farbah, in zvezane bodo lepo. Priložene
lične podobe kažejo v izgledu deržanje trupla, roke in
peresa per pisanji.

Na svitlobo pride ta književni izdelik nar dalje
mesca kimovca tega léta — in takó dober kup, kar
bo mogoče — na stroške izdelavca. (Iz Slav. Rodol.)

*) Pri odpravlilstvu Novic se je že večkrat ta napaka tret-
jiga sklona v napisih očitno pokazala. Tudi po naših
mislih bi bil prvi sklon nar pripravniši.

*) Čeravno imamo že 3 bukvice za poduk v lepopisji, imajo
napovedane gosp. Levceve take posebnosti, de si jih
bo vsaki učenik z veseljem omislil. Vredništvo.